

HISTORIK ÖVER 25 ÅR

med Jämtlands Läns
Nämndemannaförening

JÄMTLANDS LÄNS NÄMNDEMANNAFÖRENING

Jämtlands Läns Nämndemannaförening bildades den 13 juni 1989. På första mötet var det 19 nämndemän närvarande och till ordförande för mötet valdes Lennart Olsson med Ann-Marie Sandberg som sekreterare. Vid punkt 5 i protokollet beslutade mötet att bilda en nämndemannaförening och att namnet på föreningen blir

Jämtlands Läns Nämndemannaförening.

Till ordförande på 1 år valdes Per-Ove Öberg och till kassör Jan-Erik Engström. Till övriga ledamöter valdes Annika Oskarsson Östersund, Åke Blomqvist Östersund, Anna Maria Backman Strömsund, Elisabeth Yngström Stugun och Ann Edin Frösön.

Till ersättare i styrelsen valdes följande: Bertil Eriksson Östersund, Ingvor Roos Östersund, Ann-Britt Widegren Lit, Ingrid Wahlén Östersund. Till revisorer valdes Jan Nääs Bräcke och Hans Eskilsson. Ersättare blev Erik Bysell Östersund.

Mötet tog även beslut om att medlemsavgiften för 1989 fastställdes till 100 kr/år.

Nyvalde ordföranden, Per-Ove Öberg, tackade för det förtroende som visats honom och övriga i styrelsen. Han uppmanar samtliga nämndemän att se till att det blir en livaktig förening med bra verksamhet. Därefter betalar Per-Ove medlemsavgiften och blir därmed medlem nr 1 i föreningen. En veritabel rusning uppstod då resten av de närvarande betalar sin medlemsavgift.

År 1990

Lördagen den 24 februari kallade föreningen till **LÄNSTING**. Man hade dessutom ett digert program som sträckte sig över två dagar. Vid årsmötet omvaldes Per-Ove Öberg till ordförande med Åke Blomqvist, Elisabeth Yngström och Ann-Britt Widegren till styrelseledamot på 2 år. Styrelsen hade inbjudit Överdirektör Marianne Håkansson BRÅ, Hovrättspresident Håkan Winberg samt förbundsordförande John Thörngren. Dagen avslutades med middag på stadskällaren.

Söndagen den 25 februari tog professor Per Henrik Lindblom från Uppsala Universitet med deltagarna på "En resa i juridikens värld".

Nämns kan också att medlemsantalet per 5 februari 1990 uppgick till smått fantastiska 106 medlemmar och årsredovisningen för 1989 visade på ett överskott på 9 989,20 kr.

År 1991

Årsmötet hölls detta år den 15 februari och man inledde med ett studiebesök på polishuset i Östersund varefter man fortsatte övningarna på medborgarhuset på Frösön. Som dagens talare hade man inbjudit Laila Freivalds. 49 medlemmar infann sig. Förutom ovan nämnde hade föreningen inbjudit Lagmännen Arne Normann och Lars Herlitz, åklagaren Bo Nilsson, Stig Rönngren, Bertil Månsson och från domarkåren Lars-Olof Andersson.

P-O Öberg omvaldes som ordförande, Anna M Backman till vice ordförande. Under året har man besökt Fångvårdsanstalten i Härnösand och 33 nämndemän deltog på resan. Detta år var det kongress i Trollhättan.

År 1992

Den 13 februari kallade nämndemannaföreningen till årsmöte. Föreningen valde en ny ordförande, Lennart Olsson, och övriga valda föregående år kvarstod. Detta år är det kongress och den avhölls i Malmö. Vårt län representerades av Anna M Backman, Ann Edin och Per Ove Öberg. Per-Ove valdes till kongressens ordförande och höll en bångstyrig församling i strama tyglar. Våra representanter kunde konstatera att föreningen i vårt län mycket väl kunde hävda sig mot övriga län.

År 1993

Årsmötet avverkades den 25 februari och till ny ordförande valdes Hans Lingblom. Föreningen har arrangerat två studiebesökskvällar. En på våren -93 då vi besökte polisens tekniska rotel och där vi fick en mycket bra genomgång av den tekniska verksamheten. Hösten -93 ägnades åt åklagarväsendets arbete, glädjeämnen och problem.

År 1994

Den 19 mars 1994 avhölls årsmötet i Hörsalen Snäckan på Östersunds Lasarett. Inbjuden gäst till årsmötet var överåklagare Krister van der Kvast som talade om den ekonomiska brottsligheten. 23 medlemmar deltog i årsmötet. Hans Lingblom omvaldes som ordförande. Övriga ledamöter är Maj-Britt Saltin, Anna-Maria Backman, Ann Edin, Arne Mårtensson, Ann-Britt Widegren-Jonsson och Elsy Johansson.

Årsavgiften beslutades till 175 kr/år och mötet beslutade att styrelsen, liksom tidigare, icke skall arvoderas.

En motion har inkommit (Anna-Maria Backman) där motionären hemställer att Nämndemannaföreningen hos Tingsrätten, Hovrätten och Länsrätten begär att de nämndemän som tjänstgjort vid respektive rättegång tillsänds en kopia av domstolens utslag. Årsmötet kom fram till 2 förslag 1) att nämndemän efter begäran erhåller kopia av domstolens utslag. 2) att domsluten kan ligga tillgängliga i pärm i nämndemannarummet.

Uppdrogs till styrelsen att kontakta domstolarna och diskutera förfarandet utifrån dessa förslag.

År 1995

Styrelsen för nämndemannaföreningen kallade till årsmöte den 14 mars. I styrelsen fanns Hans Lingblom ordf. Maj-Britt Saltin, Anna-Maria Backman, Ingrid Persson, Bertil Eriksson, Elsy Johansson och Jan Grounes. Man beslutade även att ha en studiedag som skulle beröra "Dömd till psykiatrisk vård". Lingblom fick ansvaret att ordna med "ramarna" kring studiedagen. Detta år var ekonomin ganska ansträngd. I år är det Förbundsmöte och Hans Lingblom utsåg att delta från vår förening, Förbundet kallat till kongress i Gävle.

(Har ej hittat uppgift på vem som representerade vår förening)

År 1996

Årsmötet utlystes till den 13 april och styrelsen hade engagerat advokat Bo Victor för ett intressant föredrag om advokaternas arbete och roll i svensk rättsskipning.

Hans Lingblom hade av sagt sig ordföranderollen och mötet valde Mattias Tagesson som ordförande för 1 år. Medlemsavgiften fastställdes till 175 kr/år och mötet beslutade att styrelsen ej skall arvoderas. Diskuterade mötet föreningens svaga ekonomi. Kassören påpekade att det vore önskvärt att medlemmarna betalade sin medlemsavgift i tid före årsmötet för att undvika obalans i kassan. Diskuterades även huruvida icke betalade nämndemän bör erhålla tidningen Nämndemannen.

År 1997

Årsmötet gick av stapeln den 23 mars i ATC's lokaler i Östersund . Som gästtalare hade inbjudits Gunnel Anundgård från Frivårdsmyndigheten som höll ett intresseväckande föredrag om "Intensivövervakning med elektronisk kontroll" (fotboja).

Mötets ordförande, Elsy Johansson, hälsade välkommen och förklarade årsmötet öppnat. Ny som ordförande blev Elsy Johansson. Medlemsavgiften fastställdes till 175 kr för verksamhetsåret 1998. Diskuterades även nämndemännens bristande intresse för föreningen. Man ställde sig frågan om det är årsavgiften som är för hög eller om det finns andra orsaker. Beslutade man att, på årsmötet, skriva en motion angående den höga årsavgiften.

***Kuriosa: Krishantering.** Enligt lag är myndigheter skyldiga att upprätta krishanteringsgrupper och ombesörja att beredskap finns. Många mål kan vara påfrestande för nämndemännen och det kan finnas behov av stöd i någon form. Kontakt har tagits med Tingsrätten och man har med dem diskuterat frågan. Besked om åtgärder har utlovats . Redan nu finns möjlighet att sitta kvar efter förhandlingarna och tala igenom målet.*

År 1998

1998 års årsmöte avhölls den 13 februari på Tingsrätten. Vid val till styrelsen visade det sig att samtliga ledamöter ställde upp för omval. Man beslutade att medlemsavgiften skall vara oförändrade 175 kr/år varav 125 kr går till riksförbundet. Styrelsen får inte heller i år något arvode.

Kommande aktiviteter **1.** Utbildningsdag 19 maj där Polis och Åklagare får ge sin syn på sin roll i rättsprocessen. **2.** Höstens utbildningsdag är planerad till 17 oktober och kommer att handla om misshandel. Inbjudna gäster: Kvinnojouren, Brottsofferjouren, Barnläkare och Polis.

Kuriosa: Mellanskillnadsarvode. Styrelsen har skrivit en proposition och informerat om hur länets kommuner ersätter sina förtroendevalda och där framgår att det råder stora skillnader. Framkom förslag på att alla nämndemän borde ha ett arvode som är lika för alla eftersom skillnaderna är så stora beroende på i vilken kommun man är vald.

Gunnar Gunnarsson lade förslaget och yrkar sedan på att ärendet återremitteras till styrelsen som omarbetar förslaget och skickar ärendet till kommunförbundet lokalt i första hand.

Närvarande på årsmötet 20 st.

År 1999

Den 5 februari detta år hade vi vårt årsmöte i Tingsrättens lokaler. Ordföranden Elsy Johansson öppnade mötet.

Till ny ordförande valdes Anna-Maria Backman. Medlemsavgiften för 2000 beslutades bli 175 kr och som vanligt får styrelsen inga arvoden. Detta år var föreningen inbjuden till öppet hus den 5 mars med anledning av att Lagman C-G Albemark går i pension. Styrelsen beslöt även att gå ut med en värvningskampanj för att försöka få med alla nya nämndemän i föreningen. År 1999 avhöll Nämndemännens Riksförbund sin kongress i Jukkasjärvi och Anna-Maria Backman representerade föreningen.

År 2000

Årsmötet avhölls den 5 februari och man hade inbjudit förbundsordföranden Berndt-Ola Lundström. Styrelsen hade även fått en inbjudan till ett alkoholding i Härnösand. Tinget är fingerat och avsett endast för nämndemän.

Styrelsen erhållit brev från Lagmannen Lars-Olov Andersson som svar på vår förfrågan om formerna vid överläggning i samband med brottsmål och då främst notariens roll.

Under året har nämndemannaföreningen även agerat i häktesfrågan.

Nämndemannatingen planerades till den 26 augusti

År 2001

Den 31 mars hade man sitt årsmöte i Tingsrättens lokaler. Medlemsantalet har sjunkit under verksamhetsåret och man kan notera att det är 49 betalande medlemmar. De hade besök av Inger Lundström från Svegs Tingsrätt som redovisade deras svar angående den föreslagna sammanläggningen med Östersunds Tingsrätt. Dessutom var den ständiga diskussionen om hur man skall aktivera sina medlemmar återigen på tapeten.

Till detta årsmöte hade man inbjudit NRFs första förbundsordförande Tullia von Sydow som engagerat och inspirerande talade om egna erfarenheter av nämndemannauppdraget och uppmanade alla nämndemän att profilera sig mer.

År 2002

Detta år valdes Arne Eskilsson till ordförande i föreningen. Man hade inbjudit Ingvar Jonsson som var riksdagsman och ordförande i den av regeringen tillsatta nämndemankommittén som behandlade nämndemännens framtid.

Arne Eskilsson fick i uppdrag att skriva till Domstolsverket och påtala vittnenas utsatta situation. Det har framkommit att många känner sig utlämnade och ovälkomna.

År 2003

Arne Eskilsson omvaldes som ordförande och Leif Åberg till vice ordförande. Övriga i styrelsen var Pia Backman, Bert Nyman Rolf Adolfsson, Tomas Svanström, Maj-Britt Saltin och Bertil Ericsson. Tomas Svanström var föreningens ombud på NRFs kongress i Borlänge. Den 25 september var man på studieresa till Härnösands fängelse. Ö-viks nämndemannaförening inbjöd till föreläsning angående kvinnligt missbruk. Styrelsen äskade bidrag till Härnösandsresan från de olika partierna. Endast Socialdemokraterna och Centerpartiet ställde upp med en summa var. Ekonomin var rätt bra och medlemsantalet vid årets slut var 93 st. Kongress avhölls detta år i Borlänge och Tomas Svanström var vår representant.

År 2004

Årsmötet hölls den 20 mars med 14 medlemmar närvarande. Som ordförande omvaldes Arne Eskilsson och övriga avgående ledamöter omvaldes även de.

Detta år hade vi uppvaktat Maggie Mikaelsson angående häktets placering . Man hade även varit i kontakt med samtliga riksdagsmän och även med Berit Andnor i frågan. Bert Nyman och Rolf Adolfsson var även med på en träff med Tomas Bodström där denna fråga diskuterades. Arvodesfrågan började diskuteras på allvar detta år. Vi försökte även få till en heldag med Professor Carl-Göran Svedin under temat "Barn som far illa" men tyvärr, på grund av för få anmälda fick vi ställa in denna temadag. På sista mötet för året informerade Bert Nyman som är försäkringsansvarig i styrelsen om samlingsförsäkringarna.

År 2005

Årsmötet avhölls den 26 februari på Tingsrätten i lunchrummet. Det blev omval av Arne Eskilsson som ordförande och nyval av Lillemor Rydow som ordinarie ledamot i styrelsen, Övriga ledamöter omvaldes i sin helhet. Medlemsavgiften ligger fortfarande på 175 kr/år. Närvarande var 14 medlemmar. Vi fick även reda på att Bert Nyman lunchat med Tomas Bodström samma dag och där fick man information om att det är klart med att ett fängelse skall etableras i Östersund. Ordföranden har varit på en ordförandekonferens i Lökeberg. Där det bl. a framkommit att det inte vid någon domstol förekommer skyddsronder där nämndemännen får delta. Det är detta år som vi börjar med att söka bidrag hos våra kommuner i länet. Detta har resulterat i att kassan blivit några storlekar större än föregående år. Vi genomförde även ett studiebesök på tingsrätten i Trondheim.

År 2006

Inga förändringar vad gäller styrelsens sammansättning. Det här året hade vi bjudit in Tomas Söderstedt från KRIS. Den 1 januari 2007 skulle äntligen våra arvoden höjas till 500 kr/dag vilket morsvarade en höjning med 200 kr. Medlemsantalet uppgick vid årets slut till 81 betalande.

År 2007

Detta år hade man årsmötet den 27 februari och man höll till på Tingsrättens lunchrum. Till ordförande valdes Arne Eskilsson på 1 år. Dessutom valdes Sven Graff, Bert Nyman, Maj-Britt Saltin och Lillemor Rydow till ledamöter för 2 år. På årsmötet deltog 21 nämndemän. Under året som gått hade styrelsen inbjudit medlemmarna till 3 aktiviteter. Vi hade även en föreläsning inbokad där Carin Clevesjö och Jenny Nordin informerade om Ecpats arbete. Ecpat Sverige syftar

till att försvåra för de svenskar som bidrar till den globala barnsexhandeln. Under året har delar av styrelsen deltagit vid Nämndemannatinget i Örnsköldsvik där stor vikt lades vid den framtida organisationen som skall tillförsäkras effektivitetsvinster. Kongressen avhölls 2007 i Eskilstuna och Bert Nyman representerade vår förening.

År 2008

Den 26 februari detta år avhölls Nämndemannaföreningens årsmöte och man höll till i Domstolarnas lunchrum och det var 21 röstberättigade deltagare närvarande. Till ordföranden på 1 år valdes Lillemor Rydow. Övriga ledamöter Tomas Svanström, Rolf Adolfsson, Sven Graff, Ann-Britt Widegren-Jonsson, Tomas Svanström och Bert Nyman.

Medlemsavgiften. Efter senaste kongressen beslutades att medlemsavgiften skulle höjas med 50 kr och då skall vi betala 225 kr/år.

Upprop ang. halvdagsarvodet. Lista cirkulerade runt borden och samtliga skrev på. Vi kan aldrig nog påpeka hur fel det blev när riksdagen efter många års missnöje bland nämndemännen höjde arvodet men samtidigt delade in detta i hel- och halvdagsarvode. Under 3 tim. t.jg. har vi 250 kr och heldag är beräknad till 6 timmars tjänstgöring. Som en konsekvens av detta anser vi att vid t.jg. över 6 timmar skall det utgå ytterligare 250 kr.

Inläsningsarvode. Vid senaste kongressen i Eskilstuna, där Bert Nyman var vårt ombud, hade vi med en motion angående inläsningsarvode för nämndemän när vårdnadsmål skall avgöras. Motionen i sin helhet bifölls och förbundet skulle verka för att inläsningsarvode skall betalas ut till nämndmän vid Tingsrätten (vårdnadsmål)

En av deltagarna vid årsmötet ansåg att föreningen skulle fundera på om man kunde betala ut reseersättning för de medlemmar som har långt att åka för att delta vid ex. vis föreningens årsmöte.

År 2009

Årsmötet avhölls den 10 mars och vi höll till i Domstolarnas lunchrum. Ett tjugotal medlemmar var närvarande. Lillemor Rydow valdes till ordförande och övriga styrelsen omvaldes.

Beslutades att vid föreningens medlemsaktiviteter + årsmötet skall det utgå ersättning med 15 kr/mil vid resor som överstigen 5 mil enkel resa. Ett krav är dock att samåkning sker.

Kassören, Bert Nyman, informerade om det kommande studieresan till Hasselakollektivet och att bussen tar cirka 40 personer. Framkom även önskemål om att vi skulle kontakta Terese Juel som författat en studie kring trovärdighet som hinder av objektivitet i en rättslig process.

År 2010

Årsmötet gick av stapeln den 23 februari 2010. Efter avslutade val får styrelsen följande utseende. Ordförande Lillemor Rydow, Ann-Britt Widegren-Jonsson, Sven Graff, Carl-Arne Åhlin, Rolf Adolfsson och Maj-Britt Saltin valdes till styrelseledamöter och Bert Nyman kvarstår som kassör. Framkom även att styrelsen planerat för en studieresa till den nya kriminalvårdsanstalten Saltvik. Medlemsavgiften för 2011 fastställdes till 225 kr/år.

År 2011

Den 2 mars kallade nämndemannaföreningen till årsmöte och det var 24 medlemmar som hörsammade kallelsen. Rolf Adolfsson avgår ur styrelsen då han inte längre är nämndeman. I stället valde årsmötet Irene Carlsson att ingå i styrelsen. Föreningens ekonomi redovisades av Bert Nyman och mötet kunde konstatera att ekonomin är fortsatt mycket god. 2011 års kongress avhölls i Karlskrona och föreningen representerades av Lillemor Rydow och Bert Nyman. Under året har vi gjort studieresa till Gruvberget. Vi hade även inbjudit repr. från Polis, Åklagare, Advokat, Frivård samt tingsrätten till ett kvällsmöte där vi fick inblick i hur de olika myndigheterna arbetar.

Under slutpunkten avtackades Rolf Adolfsson för fina insatser i styrelsen. Kongressår och Lillemor Rydow och Bert Nyman övervarade denna i Karlskrona.

År 2012

Detta år blev det inga förändringar i styrelsen. Den 25 februari inbjöd vi samtliga nämndemän samt representanter för polisen, advokater, vittnesstöd, brottsofferjour, häktespersonal, kvinnojour samt tingsrättens anställda till ett seminarium där psykologen Peter Strandell höll i trådarna. Vi höll till på Clarion hotell och det var en heldagskonferens. Mycket lyckad blev den.

Den 25 maj var vi iväg till Sundsvall där vi besökte Ljustadalens kvinnofängelse samt ett besök på Rättspsyk på tillbakavägen.

Till höstmötet den 7 november inbjöd styrelsen Sverker Svensson, chefsöverläkare inom psykiatri, till en träff med nämndemännen. Detta år var vi 88 betalande medlemmar och kassören konstaterade att ekonomin är fortsatt god

År 2013

Föreningens årsmöte avhölls den 19 mars med 14 medlemmar närvarande. Som vanligt hade vi inbjudit vår Lagman Göran Ingebrand, som informerade oss om hur långt ombyggnationerna kommit samt fick vi oss till livs lite statistik över avkunnade domar och lite annat om vad som händer i huset. En annan gäst var Håkan Modin från polisen som informerade om omorganisationen inom polisen samt den ökande ungdomsbrottsligheten i Östersund.

Vid årsmötet utdelades förtjänsttecknet i silver till Elsy Johansson, Ann-Britt Widegren Jonsson samt till Jan Nääs och Maj-Britt Saltin som tyvärr inte hade möjlighet att delta vid detta möte. Vi lovade att se till att Jan och Maj-Britt får sitt förtjänsttecken vid ett senare tillfälle.

Föreningen gjorde en studieresa till Korpberget och Vemyra.

Vi inbjöds till regionträff i Umeå den 4-5 maj och föreningens kassör, Bert Nyman och ordföranden Lillemor Rydow deltog vid träffen. Stor tid ägnades åt nämndemannautredningen.

Den 12 oktober hade vi Öppen Domstol som innebar att alla domstolar över hela Sverige hade öppet hus. Nämndemannaföreningen deltog med ett "informationsbord" där vi pratar med allmänheten om vad det innebär att vara nämndeman.

Många besökare kom och vi informerade och bjöd på karameller.

År 2014

En ny styrelsemedlem valdes in, Inger Jonsson, då Maj-Britt Saltin valt att avsäga sig sitt uppdrag efter många år i styrelsen. Året har präglats av diskussioner kring nämndemannautredningen men vi har hunnit med att ordna en resa till Trondheim som var en favorit i repris. Trevlig bussresa med hessa "Skuggan" vid ratten samt en informativ träff med Tingsrettens motsvarighet till vår lagman, Polis samt Vittnesstöd.

Lillemor Rydow har sammanfattat de 25 åren och tagit informationen från föreningens verksamhetsberättelser. En 25-årig historik som sammanfattats på 10 sidor blir av förståeliga skäl en mycket kortfattad sådan.